

til ganske bestemte Øjemed. Jeg har fra den første Gang, dette var paa Tale — og det var i Landstinget under Forhandlingerne om de vestindiske Øers Overdragelse — sagt, at jeg ikke havde indgaaet nogen som helst Forpligtelse overfor den høje Rigsdag til at bevare denne Sum urørt, tværtimod. Jeg ønsker at sige dette, fordi det er blevet anført overfor mig, at hvis jeg skred til at bruge af disse Millioner, brød jeg en Overenskomst. Jeg har aldrig sluttet nogen saadan Overenskomst. Jeg har baade overfor Rigsdagen og overhovedet om denne Sag sagt, at det var et Krav, der var stillet fra visse Partiers Side, at man skulde bevare denne Sum urørt, men jeg er aldrig nogen Sinde gaaet ind paa det. Jeg har for Resten ogsaa senere hen, naar vi har forhandlet om de overordentlige Udgifter for Staten, som har været saa store siden 1914, Gang paa Gang peget paa, at det Øjeblik kunde komme, da det blev nødvendigt for Staten at benytte denne store Sum.

En saadan Nødvendighed har imidlertid ikke vist sig, og det er mit Haab, at den heller ikke skal vise sig. Men jeg vil blot sige, at der var vel ikke nogen Umulighed for, hvis det krævedes, og man ikke vilde gaa til yderligere Laan for at komme til Dækning af de overordentlige Udgifter, da at benytte noget af denne Sum dertil. Imidlertid tror jeg nu ikke, det vil blive Tilfældet, og der vil maaske heller ikke være Enighed om at gaa den Vej. Der vil maaske være Enighed om, at man da hellere vilde gaa til Skattepaalæg, der udfyldte den Mangel, der kunde foreligge for det indeværende eller næste Finansaar.

Derimod kan det være meget muligt, at man af anden Grund maa gaa til et nyt Statslaan i det næste Finansaar, men paa dette Punkt har der for Resten ikke været nogen Uenighed her i den høje Rigsdag. Man har altid ment, at den Mulighed, der foreligger, at det danske Slesvig indlemmes i Kongeriget, kunde give Anledning til saa store Udgifter, at der ingen anden Maade var at afholde dem paa end ved at gaa denne Vej. Jeg tør aldeles ikke udtale nogen Mening om, hvilke disse Udgifter vil blive, og hvor store de vil blive, og lykkeligt vilde det jo være, om der ikke behøvedes at gaa til Laan. Ogsaa med Hensyn til Udgifter i Forbindelse med dette Spørgsmaal, og i stærkere Grad end med Hensyn til Dækning af løbende overordentlige Udgifter, vil der være Mulighed for at rekruttere til den store Sum, der ligger hen.

Jeg skal med disse Ord tillade mig at anbefale dette Lovforslag til Vedtagelse i

dette høje Ting. Der har ikke paa noget Punkt været Uenighed om, at Statslaanet var nødvendigt, og der har heller ikke paa noget Tidspunkt været Uenighed om Bettingelserne for Statslaanet. At dette først kommer til Vedtagelse i den høje Rigsdag den sidste Dag i denne Maaned i Stedet for den sidste Dag i forrige Maaned, beror paa Omstændigheder, der er dette Statslaan og dette Lovforslag ganske uvedkommende og mig som Finansminister ogsaa ganske uvedkommende.

J. C. Christensen: Uagtet den højtærede Finansminister i sin Slutningsbemærkning strejfede de Forhold, der har været Genstand for Strid, skal jeg dog ligesom Finansministeren afholde mig fra ved denne Lejlighed at komme ind paa at omtale Aarsagen til den Krise, vi nu er i Færd med at gaa ud af. Jeg skal anbefale Lovforslaget til Vedtagelse, som det foreligger, men i Anledning af Finansministerens Bemærkninger om den finansielle Stilling, vil jeg dog sige, at jeg meget gerne vilde dele det Haab, som Finansministeren udtalte om, at Pengene vilde kunne slaa til ogsaa i næste Finansaar, men det kan jeg desværre ikke.

Jeg ser ikke saa lyst paa Forholdene. Jeg tror i Virkeligheden, at vi til næste Aar, maaske før vi venter det, kan komme til at staa overfor Overraskelser af lignende Art, som vi stod overfor for nogen Tid siden. Den Oversigt, Finansministeren har givet os angaaende Udgifterne paa Tillægsbevillingsloven, varsler jo ret ilde i saa Henseende. Her er der ikke Tale om, at det betyder noget med en større eller mindre Udgift paa nogle Hundredetusinde Kroner, naar man regner med flere Hundrede Millioner Kroner, og det maa man jo hergøre. Ministerens Udtalelser om, at Staten for indeværende Finansaar — det Finansaar, vi i Dagskalforlade — er naaet op paa en Indtægt af 615—620 Mill. Kr., er ikke helt beroligende, naar man staa overfor de umaadelig store Udgifter, som der her er en Opgørelse over, der dog ikke er mere sikker, end at man kan vente maaske at se Beløbet yderligere forøget, nemlig ved Udgifter, vi har paataget os ved særlige Love.

Det er ikke let i Øjeblikket at gennemgaa disse Tal — de er ogsaa først kommet mig i Hænde ved Dagsmødet —, men jeg nærer mine Tvivl om, at de Indtægter, Finansministeren regnede med for indeværende Finansaar, vil slaa til. Den samme Tvivl har jo for øvrigt ogsaa Finansministeren, idet han henviste til, at eventuelt